

Type belastingen in het systeem van nationale rekeningen Curaçao, 2013

Lorette Ford

Inleiding

Belastingen worden gezien als de belangrijkste inkomstenbron voor de overheid, mede ter financiering van de begroting. In 2013 bedroeg de bijdrage aan de belastingen ongeveer 90 procent van de totale inkomsten.

In het systeem van nationale rekeningen worden de termen directe en indirecte belastingen niet meer gehanteerd. Volgens het systeem van nationale rekeningen (System of National Accounts (SNA) spreekt men over

- *Belastingen op productie en invoer*
- *Belastingen op inkomen en vermogen*

In dit systeem worden belastingen gezien als verdelingstransacties; dat zijn aan de ene kant transacties waarbij de toegevoegde waarde die in het productieproces vrijkomt wordt verdeeld over arbeid, kapitaal en overheid, en aan de andere kant transacties met betrekking tot de herverdeling van het inkomen en vermogen. Het doel van belastingheffing is maximalisering van de collectieve welvaart, dat onder andere wordt verkregen door herverdeling van inkomen en vermogen. Belastingen op productie en invoer hebben invloed op de hoogte van het bruto binnenlands product, terwijl de belastingen op inkomen en vermogen invloed hebben op het beschikbaar inkomen.

Dit artikel heeft tot doel inzicht te geven in de indeling van de verschillende soorten belastingen volgens het systeem van nationale rekeningen (SNA1993), Ter onderbouwing wordt de data van Curaçao 2013¹ geanalyseerd. In enkele tabellen is voor een reeks van jaren de data opgenomen ter informatie, maar in het kader van dit artikel worden ze niet verder geanalyseerd.

Methodologie en databronnen

Voor de analyse is gebruik gemaakt van cijfers uit de nationale rekeningen en de overheidsstatistieken van het CBS. Voor de totstandkoming van de overheidsstatistieken is data uit de jaarrekeningen van de overheid verwerkt en omgezet tot definities van nationale rekeningen. Niet alle betalingen die in de jaarrekeningen van de overheid onder belasting worden geboekt zijn volgens het SNA belastingen. Bepaalde betalingen behoren tot de inkomensoverdrachten of tot verkopen van diensten door de overheid. Een voorbeeld van deze laatste is de betalingen voor vuilophaal.

---

¹ Voorlopige cijfers

Definitie

- Belasting: gedwongen inhouding of heffing (bijvoorbeeld op de lonen, de inkomsten uit onroerende goederen of op andere inkomsten) teneinde de begroting te financieren. Bij belasting is geen sprake van een individueel aanwijsbare tegenprestatie van de overheid.
- Belastingen op productie en invoer zijn verplichte betalingen om niet (er staat geen tegenprestatie tegenover), in geld of natura die door de overheid worden opgelegd in verband met de productie of de invoer van goederen en diensten, het in dienst hebben van arbeidskrachten en de eigendom of het gebruik van grond, gebouwen of andere activa die in het productieproces worden aangewend. Deze belastingen zijn verschuldigd ongeacht of er winst wordt gemaakt. Dit type van belastingen wordt in het dagelijks leven aangemerkt als indirecte belastingen; de wijze van heffing geschiedt niet direct bij de consument, maar via de producent die deze belasting doorberekent in de kostprijs.
- Belastingen op inkomen en vermogen zijn alle verplichte betalingen om niet (er staat geen tegenprestatie tegenover), in geld of in natura, die regelmatig door de overheid worden geheven op het inkomen en vermogen van personen of de winst van bedrijven.² Dit systeem van belasting heffing is bekend onder de benaming directe belastingen; deze belastingen worden rechtstreeks geheven op het inkomen van de verschuldigde.
- Leges worden ook wel retributies genoemd. Een retributie wil zeggen een betaling aan de overheid waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die overheid tegenover staat. Het gaat om een bedrag dat betaald moet worden aan de overheid (of aan een bevoegd gezag) voor het gebruik van hun diensten of producten. De leges worden geheven van de aanvrager van de dienst dan wel van degene ten behoeve van wie de dienst is verleend. Het gaat meestal om een kleine heffing.
- Heffing: een bedrag dat door de overheid wordt vastgesteld en dat aan de overheid moet worden afgedragen. Heffingen leiden tot hogere kosten voor producent en- of consument. Heffingen kunnen bedoeld zijn om de overheid van inkomsten te voorzien (fiscale heffing zoals accijns) of om het gedrag van de burgers te beïnvloeden.
- De omzetbelasting (afgekort: OB) wordt geheven op de omzet. Het is een vorm van productgebonden belasting. Dat betekent dat de Belastingdienst deze belasting niet heft bij de klant, maar bij de ondernemer. Dus de klant betaalt de belasting aan de ondernemer en deze ondernemer voldoet het vervolgens op aangifte bij de ontvanger.
- Belastingen op invoer. Dit zijn verplichte betalingen die de overheid heft op goederen om die vrij te maken voor verkeer in het economisch gebied, en ook op diensten aan ingezetenen die worden geleverd door niet-ingezetenen. Tot deze vorm van belasting worden gerekend

---

² Europees systeem van rekeningen (ESR 1995)

invoerrechten of andere heffingen die overeenkomstig de douanetarieven voor bepaalde goederen verschuldigd zijn op het moment van toetreding in het economische gebied van het land van gebruik.

- Produktgebonden belastingen zijn belastingen die moeten worden betaald per eenheid van een goed of dienst die is geproduceerd of verhandeld.
- Overige productgebonden belastingen. Dit zijn belastingen op goederen en diensten die verschuldigd zijn als gevolg van de productie, uitvoer, overdracht, lease of levering van die goederen en diensten, of als gevolg van het gebruik ervan voor eigen consumptie of investeringen in eigen beheer.
- De niet-productgebonden belastingen. Deze omvatten alle belastingen die ondernemingen moeten betalen voor hun productieactiviteit, ongeacht de hoeveelheid of de waarde van de geproduceerde of verkochte goederen en diensten. Het betreft hier onder andere belastingen op eigendom of gebruik van grond of bouwwerken die door ondernemingen in het productieproces worden gebruikt (inclusief bewoners van een eigen huis), de belastingen die ondernemingen betalen voor het verkrijgen van bedrijf- en beroepsvergunningen.

Belastingen op productie en invoer

Bij deze categorie van belastingen worden in het systeem van nationale rekeningen de volgende typen onderscheiden:

1. Productgebonden belastingen. Hieronder vallen de volgende belastingen:

- a) De omzetbelasting (OB).
- b) Belastingen op invoer. In Curaçao komen behalve de invoerrechten ook de volgende heffingen op producten voor: bijzonder recht op benzine, accijns op bier, accijns op gedistilleerd en accijns op tabaksartikelen.
- c) Overige productgebonden belastingen. In Curaçao worden onder deze vorm van belastingen onder andere de zegelbelasting, logeergastenbelasting, loterijbelasting, overdrachtsbelasting, belasting op registratie van voertuigen en gemakkelijheidsbelastingen geplaatst.

2. De niet-productgebonden belastingen. In Curaçao gaat het bij deze vorm van belastingen om motorrijtuigenbelasting die door bedrijven wordt betaald en grond- en gebruiksbelasting³.

---

³ In 2014 vervangen door onroerendzaak belasting (OZB)

Tabel 1. Inkomsten overheid, exclusief sociale verzekering, Curaçao 2013		
Type belasting	ANG (mln.)	Aandeel op totale inkomsten (in %)
Belastingen op productie en invoer	717,3	45,8
Belastingen op inkomen en vermogen	703,4	44,9
Totale belastinginkomsten	1420,7	90,7
<u>Niet-belasting inkomsten</u>	146,4	9,3
Totale inkomsten	1567,1	100,0

De belasting op productie en invoer in Curaçao maakt in 2013 voor ongeveer 46 procent deel uit van de totale inkomsten en iets meer dan 50 procent van de totale belastinginkomsten. In tabel 2 wordt een overzicht gegeven van de belastingen die onder deze categorie van belastingen vallen.

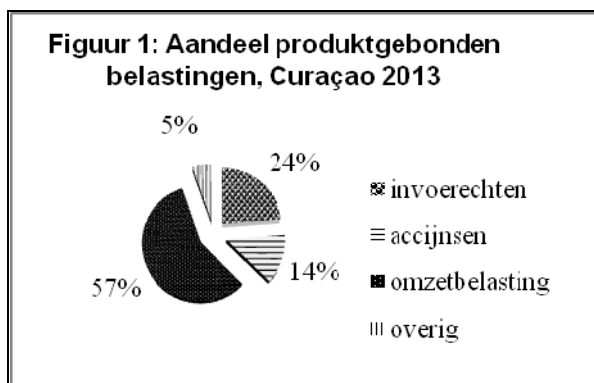
Tabel 2. Belasting op productie en invoer Curaçao (in ANG mln.)				
	2010	2011	2012	2013
Invoerrechten	175,7	182,6	167,4	162,4
Accijnzen:				
Bijzonder recht op benzine	63,7	67,0	40,9	56,0
Accijns op bier	14,8	11,3	12,8	10,8
Accijns op gedistilleerd	13,4	12,7	11,4	13,0
Accijns op tabaksartikelen	14,2	10,2	14,2	14,5
Omzetbelasting	300,6	311,9	367,2	390,2
Zegelbelasting	5,5	5,3	5,1	4,8
Overdrachtsbelasting	19,8	18,3	16,9	14,5
Logeergastenbelasting	8,0	9,0	10,2	10,1
Overige productgebonden belastingen	9,6	6,2	6,8	6,0
Totale productgebonden belastingen	625,3	634,4	652,9	682,5
Motorrijtuigenbelasting (inclusief verkoop nummerplaat & sticker)	7,2	7,9	11,1	7,3
Grond en gebruiksbelasting (inclusief opcenten)	28,1	26,3	26,3	27,4
Niet-productgebonden belastingen	35,2	34,2	37,4	34,8
Totale belastingen op productie en invoer	660,5	668,6	690,3	717,1

Productgebonden belastingen

Van de totale belastingen op productie en invoer maken de productgebonden belastingen in Curaçao rond de 90 procent uit (zie tabel 2).

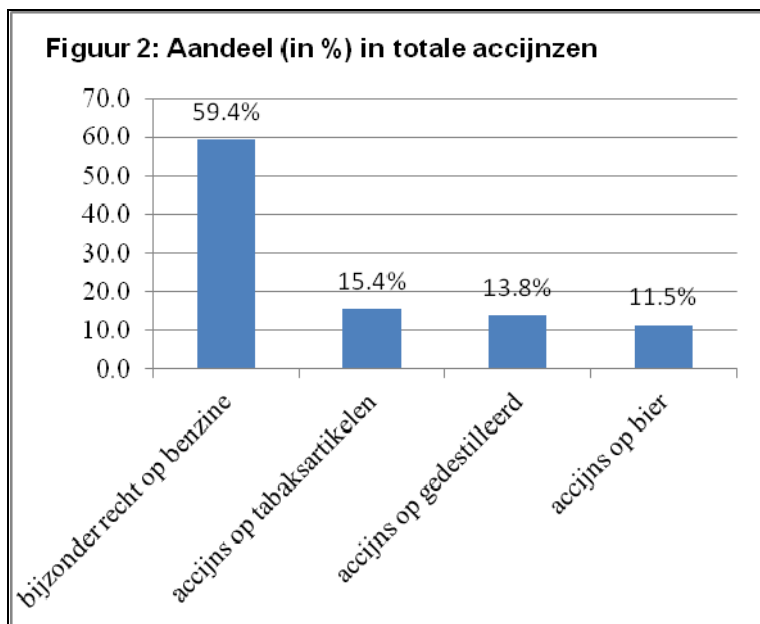
Een analyse van de productgebonden belastingen leert dat omzetbelasting, invoerrechten en accijnzen in waarde het grootste deel voor hun rekening nemen. De totale productgebonden belastingen bedragen 683 ANG miljoen in 2013, terwijl de omzetbelasting, invoerrechten en accijnzen samen 647 ANG miljoen

bedragen. Dit bedrag vertegenwoordigt een aandeel van 95 procent (zie figuur 1). Hiervan draagt de omzetbelasting voor meer dan de helft bij (57%), de invoerrechten 24 procent en accijnzen 14 procent.

De overige belastingen (zegel-, overdracht-, logeergasten- en overige belastingen op producten) bedragen 5 procent van de totale productgebonden belastingen.

In tabel 2 is verder af te lezen dat de totale accijnzen 94 ANG miljoen bedragen in 2013. In figuur 2 valt op dat het bijzonder recht op benzine het grootste aandeel heeft in de totale accijnzen, namelijk bijna 60 procent. Het aandeel van de accijnzen op tabak, gedistilleerd en bier bedragen respectievelijk 15, 14 en 12 procent van de totale accijnzen.

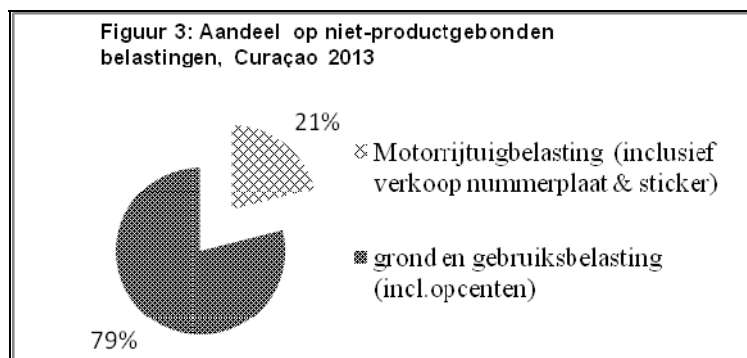

Niet-productgebonden belastingen

Van de totale belastingen op productie en invoer bedragen de niet-productgebonden belastingen in Curaçao rond de 10 procent.

De niet-gebonden belastingen bedragen in 2013 bijna 35 ANG miljoen. Dit type belasting bestaat voor het grootste deel uit grondbelasting. Het overig deel van deze belastingen heeft betrekking op motorrijtuigenbelasting (door bedrijven betaald) (zie tabel 1).

Figuur 3 laat zien dat in 2013 79 procent van de belastingen die niet- productgebonden zijn, bestaat uit grondbelasting. Het restant aandeel heeft betrekking op motorrijtuigenbelasting betaald door bedrijven.

Belastingen op inkomen en vermogen

Belastingen op inkomen en vermogen dragen voor bijna 45 procent bij aan de totale inkomsten en iets minder dan 50 procent van de totale belastinginkomsten. Deze categorie van belastingen wordt verder verdeeld in belasting op inkomen en belasting op vermogen. In de belasting op het inkomen zitten de inkomstenbelasting, loonbelasting en winstbelasting. Inkomstenbelasting wordt door de Inspecteur der Belastingen opgelegd voor natuurlijke personen. Loonbelasting is een voorheffing op de inkomstenbelasting en wordt geheven over het loon van werknemers of met hen gelijkgestelde personen. Winstbelasting wordt geheven over een positief resultaat van een bedrijf (rechtspersoon).⁴

Een voorbeeld van belasting op vermogen in Curaçao is de motorrijtuigenbelasting die door gezinnen wordt betaald. Zoals eerder is beschreven wordt de motorrijtuigenbelasting die door bedrijven wordt betaald, aangemerkt als een niet-productgebonden belasting en valt dus niet onder deze categorie van belastingen.

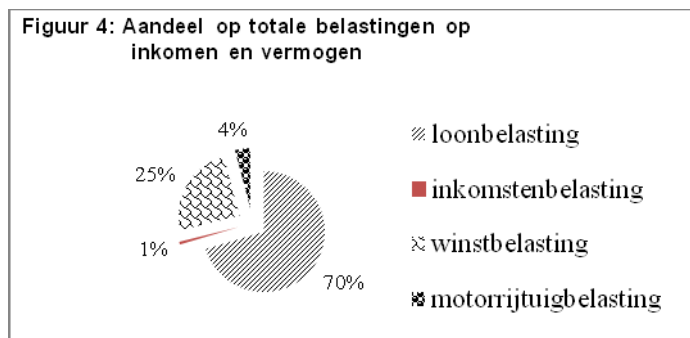
⁴ Belastingdienst.cw

Tabel 3: Belastingen op inkomen en vermogen, Curaçao 2013 (ANG mln.)

	2013
Loonbelasting	495,3
Inkomstenbelasting	5,1
Winstbelasting	173,6
Motorrijtuigenbelasting	29,4
Totaal	703,4

De belastingen op inkomen en vermogen bestaan voor meer dan 70 procent uit loonbelasting die door gezinnen zijn betaald. Met een bedrag van 174 ANG miljoen is de bijdrage van winstbelasting een kwart deel in de totale belastingen op inkomen en vermogen, terwijl de motorrijtuigenbelasting betaald door gezinnen, en de inkomstenbelasting een kleiner aandeel vormen. Hun bijdrage bedraagt respectievelijk 4 en nog geen 1 procent (figuur 4).

Figuur 4: Aandeel op totale belastingen op inkomen en vermogen

Samenvatting

Belastingen zijn de belangrijkste inkomstenbron van de overheid. De bijdrage aan de totale inkomsten bedragen ongeveer 90 procent in 2013. In het systeem van nationale rekeningen worden de termen directe en indirecte belastingen niet meer gehanteerd. In plaats hiervan wordt gesproken over belastingen op productie en invoer en belastingen op inkomen en vermogen.

Tot de belastingen op productie en invoer behoren de productgebonden belastingen en de niet-productgebonden belastingen. In de totale belastingen hebben ze een verhouding van vrijwel 1:1. De belangrijkste productgebonden belastingen zijn de omzetbelasting, invoerrechten en accijnzen. Hun aandeel bedragen respectievelijk 57, 24 en 14 procent van de totale productgebonden belastingen.

Voorbeelden van de niet-productgebonden belastingen zijn grondbelasting-en gebruiksbelasting en de motorrijtuigenbelasting (betaald door bedrijven). Hun aandeel bedraagt respectievelijk 79 en 21 procent.

Belastingen op inkomen en vermogen dragen voor bijna 45 procent bij aan de totale inkomsten en iets minder dan 50 procent van de totale belastinginkomsten. Tot de belastingen op inkomen en vermogen behoren de loon, inkomsten- en winstbelasting en de motorrijtuigenbelasting betaald door gezinnen. Hun aandeel bedraagt respectievelijk 70, 1, 25 en 4 procent.

Bronnen:

Overheidsstatistieken CBS
Publicatie Nationale Rekeningen 2011, CBS Curaçao
Europees Systeem van Rekeningen, ESR 1995
System of National Accounts, SNA 1993
Belastingdienst.cw
Encyclopedie.nl
Wikipedia.nl